

عوامل موثر در گرایش دانش آموزان به فضای مجازی و ارایه راه کارهایی برای مقابله با آن

یداله بهمنی^۱، بهرام موحدزاده^۲

۱-دانشگاه پیام نور مرکز یاسوج

۲-استاد راهنما، استاد یار گروه روانشناسی دانشگاه پیام نور تهران دکترا

چکیده

فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی اینترنتی یکی از مهم‌ترین ابزارها برای نمود یافتن اثرات جهانی شدن است. این فضای مجازی عرصه وسیعی از اطلاعات و نمودهای مختلف معنایی را ایجاد می‌کند. افراد در مواجهه با این فضا و تکثر منابع در ساخت هویت، دچار تعلیق (به معنی معلق بودن و سردرگمی) می‌شوند. از بین رفتن زمان و مکان و نقش بیشتر فضا در دنیای مجازی تجلی آشکاری دارد. افراد در مواجهه با این فضای دوم، بنیان‌های هویت خود را متزلزل می‌بینند و دچار تردید و اضطراب می‌شوند. اگرچه شبکه‌های اجتماعی مجازی در فرایند ارتباطات می‌توانند دارای تأثیرات مثبت و منفی باشند، پژوهش حاضر تنها بر جنبه‌های بحران‌زای این فرایند تأکید کرده است و یکی از آثار فضای مجازی شبکه‌های اجتماعی را در جوامع، به خصوص جوامع در حال گذار، ایجاد بحران هویت ملی و دینی می‌داند. یافته‌های پژوهش‌ها نشان می‌دهد که براساس یک تقسیم‌بندی نسلی، نسل سوم بیشترین کاربران فضای مجازی در ایران بوده و بیش از نسل‌های دیگر در معرض آثار ناشی از شبکه‌های اجتماعی مجازی‌اند. فضای مجازی نوعی از بحران هویت را در میان طیف گسترده‌ای از جوانان به وجود آورده و این بحران هویت در زمینه‌های فردی ناهمگونی‌های هویتی را سبب شده و به نحوی تعادل اجتماعی را متأثر کرده است. همچنین شبکه‌های اجتماعی مجازی، باعث تغییرات اساسی در نهادهای هویت‌ساز شده‌اند و عوامل معناساز هویتی را دستخوش تغییر نموده‌اند. این مقاله تحقیقی با عنوان "عوامل موثر در گرایش دانش آموزان به فضای مجازی و اینترنت و ارایه راهکارهای پیشگیرانه برای مقابله با آن" درصدد است تا ضمن مطالعه و بررسی عوامل موثر در گرایش دانش آموزان به فضای مجازی اینترنت، راه کارهای پیشگیرانه ای برای مقابله با گرایشات دانش آموزان ارایه دهد

واژگان کلیدی: فضای مجازی، ارتباط مجازی، بحران هویت، دانش آموزان، افت تحصیلی